

תרגיל מספר 2 – סחר בינלאומי, התרחבות אפשרויות הייצור והצריכה

שאלה 1

משק מאי הינו משק קטן המייצר וצורך שני מוצרים בלבד: אוכל (X) וצעצועים (Y).
במשק 100 עובדים - כל עובד מסוגל ליצר 1 יחידת אוכל או 1 יחידת צעצוע.
כמו כן, במשק מאי 50 מכוונות - כל מכוונה מסוגלת ליצר 2 יחידות אוכל או חצי יחידת צעצוע.
משק מאי זקוק בכל מקרה ל- 80 יח' אוכל לקיומו (אותן הוא צורך במדויק).
משק מאי יכול לסחור עם העולם הגדול סביבו:
יחס החליפין העולמי נקבע על 3 יח' אוכל תמורת 1 יח' צעצוע (או 1 יח' אוכל תמורת $\frac{1}{3}$ יח' צעצוע).

1. שרטטו את עקומת התמורה של משק מאי. סמנו את נקודת הייצור של המשק במידה וסחר עם

העולם איננו אפשרי.

בהינתן שיש אפשרות לסחר עם העולם:

2. שרטטו את עקומת אפשרויות הצריכה של משק מאי.

3. בהנחה כי משק מאי זקוק רק ל- 80 יח' אוכל, האם סחר חליפין עם העולם ישפר את מצבו של המשק?

4. בהנחה כי משק מאי צורך 125 יח' אוכל, האם סחר חליפין עם העולם ישפר את מצבו של המשק?

שאלה 2

בשנת 2000 היו במשק 1000 עובדים ו- 90 מכוונות. (הניחו כי המכוונות אינן מתבלות). המשק מסוגל לייצר מוצרי צריכה או מכוונות נוספות.

לייצור יחידה אחת של מוצר צריכה דרושים : עובד אחד ו- 0.1 מכוונה.

לייצור מכוונה אחת דרושים : עובד אחד ו- 0.5 מכוונה.

א. התוו את גבול אפשרויות הייצור של המשק.

ב. מהי העלות האלטרנטיבית השולית לייצור מכוונה?

ג. שר העבודה והרווחה דרש לייצר בשנת 2000 רק מוצרי צריכה, ואילו שר האוצר דרש

לייצר 10 מכוונות. ראש הממשלה טען כי בין השניים קיים ויכוח על אבטלה ורמת חיים

בהווה מול אבטלה ורמת חיים בעתיד.

הסבירו את טענת ראש הממשלה, תוך הצגת תרשימים מתאימים.

שאלה 3 (שאלה אמריקאית מבחינה)

במשק מסוים תהליך הייצור מתבצע ע"י עובדים בלבד. קיימים שני סוגי עובדים- עובדים מקומיים ועובדים זרים. קיימים במשק 400 עובדים מקומיים ו-1000 עובדים זרים. המשק מייצר מוצרי חקלאות (X) ותעשייה (Y). בנוסף נתון כי כל עובד מקומי מסוגל לייצר ביום עבודה מוצר חקלאות אחד או 4 מוצרי תעשייה. כל עובד זר מסוגל לייצר ביום עבודה 2 מוצרי חקלאות או 2 מוצרי תעשייה.

המשק מעוניין ב-1200 מוצרי חקלאות בדיוק. בהינתן כי בעולם ניתן לקנות מוצר חקלאות אחד תמורת 2 מוצרי תעשייה:

א. המשק ייבא את כל מוצרי החקלאות אותם יצרוך.

ב. המשק ייבא חלק ממוצרי החקלאות וחלק ייצר בעצמו.

ג. המשק ייצא מוצרי חקלאות.

ד. המשק אינו מייבא ואינו מייצא מוצרי חקלאות.

שאלה 4 (שאלה ממועד א' 2018 סמסטר ב')

משק 100 עובדים ו-100 עובדות. כל עובד יכול לייצר ביום 2 יחידות X או 4 יחידות Y . כל עובדת יכולה לייצר ביום 3 יחידות X או 12 יחידות Y . ידוע שהמשק מעוניין לצרוך כמויות זהות של X ו- Y .

א. שרטט את עקומת התמורה ומצא את נקודת התצרוכת.

המשק נפתח לסחר עם השוק העולמי והמחיר העולמי של 1 יחידת Y הוא $1/3$ יחידת X .

ב. מה תהיה נקודת הייצור של המשק. שרטט את גבול אפשרויות התצרוכת ומצא את נקודת התצרוכת. פרט את הסחר שהמשק יבצע.

ג. כעת המשק מעוניין לצרוך 450 יחידות X וכמה שיותר יחידות Y . כמו כן, איגוד הסחר העולמי מתנה את המסחר עמו בתשלום דמי חבר של T יחידות Y . מה דמי החבר המקסימליים שהמשק יסכים לשלם כדי שיוכל להמשיך לסחור עם העולם.

שאלה 5 (שאלה אמריקאית ממועד א' 2018 סמסטר א')

משק מייצר חמאה ותותחים בלבד. ידוע כי בשנת 2012 ייצרו במשק כמות חיובית מכל אחד מהמוצרים. בשנת 2013 חל שיפור טכנולוגי בייצור תותחים, אולם ממש באותו זמן נחתם הסכם שלום כלל עולמי ולכן המשק הפחית באופן משמעותי את ייצור התותחים. לאור זאת ניתן לומר כי בשנת 2013 ביחס לשנה הקודמת:

- א. כמות החמאה המיוצרת במשק קטנה.
- ב. העלות האלטרנטיבית השולית בייצור חמאה קטנה.
- ג. העלות האלטרנטיבית הכוללת בייצור חמאה גדלה.
- ד. כמות החמאה המיוצרת במשק לא השתנתה.